

Modele de comentarii literare pentru Evaluarea Națională (clasa a VIII-a)

1. Comentariu literar – poezie lirică

(Text la alegere: „Revedere” de Mihai Eminescu)

Poezia „Revedere” de Mihai Eminescu este o operă lirică, întrucât exprimă sentimentele eului liric în mod direct. Tema o reprezintă legătura omului cu natura, mai ales cu pădurea, văzută ca un simbol al permanenței.

Eul liric se adresează pădurii folosind verbe la persoana a II-a („ce mai faci?”, „cum mai mergi?”), ceea ce evidențiază personificarea. Natura este veșnic tânără și neschimbată, spre deosebire de om, care este supus trecerii timpului: „Noi ne naștem, noi trăim,/ Noa murim...”.

Mijloacele artistice (interogația retorică, repetiția, personificarea) transmit ideea contrastului dintre destinul fragil al omului și eternitatea naturii.

Astfel, poezia ilustrează viziunea eminesciană despre natură, mereu aceeași și în legătură permanentă cu omul.

2. Comentariu literar – text epic

(Text la alegere: „Alexandru Lăpușneanul” de Costache Negruzzi)

Nuvela „Alexandru Lăpușneanul” de Costache Negruzzi este o operă epică, întrucât autorul își transmite viziunea despre lume prin intermediul acțiunii și al personajelor.

Tema textului o constituie lupta pentru putere și modul în care aceasta transformă omul.

Personajul principal, Alexandru Lăpușneanul, este un domn autoritar și crud, ceea ce se vede din faptele sale („De mă voi întoarce, pre mulți am să popesc și am să tai”). Portretul său reiese atât din caracterizarea directă („era om scurt la stat, gros și spătos”), cât și din caracterizarea indirectă (fapte, limbaj, atitudini).

Prin construcția personajului, autorul ilustrează ideea că domnitorii vremii foloseau violența pentru a-și menține puterea.

3. Comentariu literar – text dramatic

(Text la alegere: „O scrisoare pierdută” de I.L. Caragiale)

Comedia „O scrisoare pierdută” de I.L. Caragiale este o operă dramatică, întrucât transmite mesajul prin dialog și prin conflict. Tema este viața politică și socială din secolul al XIX-lea, ironizată de autor.

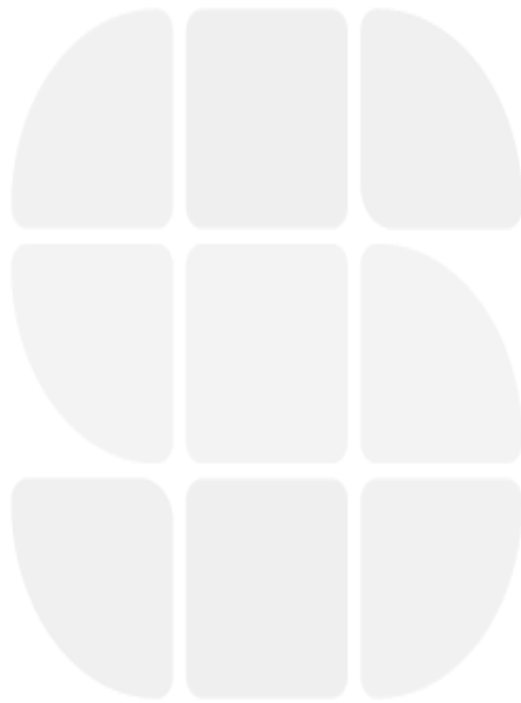
Un personaj semnificativ este Zaharia Trahanache, prezentat ca om de vârstă înaintată, ușor naiv, dar influent în politică. Caracterizarea directă apare prin indicațiile scenice („omoară-l, dar nu da în el”), iar caracterizarea indirectă prin fapte și limbaj („Ai puțințică răbdare!”).

Prin acest personaj și prin situațiile comice, Caragiale satirizează corupția, prostia și imoralitatea vieții politice.

👉 La examen, un comentariu trebuie să aibă 6–10 rânduri, să includă:

1. Încadrare într-un gen și specie literară

2. Tema
3. Două trăsături ale genului/speciei (cu exemple din text)
4. Un mijloc artistic / trăsătură de caracterizare

CENTRUL DE MEDITAȚII
SUPER

2025